

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac Limitationibvs

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CCCLVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

D. Petri Duen.

contra iuris, in §. si filius. ff. de pact. De iure regio probatur in l. iij. tit. iiii. par. v. Circa quam regu. vide Ias. in l. nemo ex lege. num. 4. C. qui testa. face. poss. & in l. iusturando. la. ij. in §. procurator. num. 4. ff. de iureiuran. Anton. Corsetum in repe. c. grandi. de suppo. neglig. praela. libr. vj. Tiraq. in tracta. de nobilitate. cap. xxxv. nume. 37.

Hanc regulam limitat sex modis Ias. in d. l. contra iuris. in §. filius. num. 7. ff. de pact.

REGVLA CCCLIII.

FILIVS institutus in primo gradu in totum vel in partem licet sit præteritus in secundo, testamentum non rumpitur. Hanc regulam probat text. & ibi doct. tenent per eum, in l. si posthumus. in §. quod vulgo. ff. de libe. & posthu.

Hanc regulam, ubi assignat rationem, & limitat eam tribus modis, ponit Ias. in d. §. quod vulgo. a nu. 1. vsque ad 6.

REGVLA CCCLV.

FILIVS legitimatus in vita patris aufert hereditatem venientibus ab intestato. Hanc regulam ponit Bart. in l. Gallus. in §. & quid si tantum. nu. 14. ff. de libe. & posthu. quem sequuntur ibi doct. De iure regio est tex. in l. xij. Tauri.

Hanc regulam limitat quatuor modis Ias. in l. Gallus. in §. & quid si tantum. in ij. lect. nu. 36. ff. de liber. & posthu. & in j. lect. a nu. 91. vsque ad nu. 112. limitat eam viij. modis.

REGVLA CCCLVI.

FILIO in vita patris nõ debetur legitima. Vt est tex. in l. §. si impuberi. ff. de colla. bono. & in l. ii. in §. interdum. ff. de vulga. & pupil. & in l. lex Cornelia. & ibi Bal. eo. tit. in l. ff. & ibi Bar. & Bal. ff. de libe. agnoscen. idem Bal. in l. quanquam ad leg. Falci. ubi dicit quod legitima non debetur uiuo patre. gl. & ibi doct. in l. cum a matre C. de rei vendi. Bar. in Authen. si qua mulier. circa finem C. de sacrosan. eccle. Bal. in consi. cclvij. nu. 1. & 2. vol. iij. Licet contrarium teneat gl. in Aut. de heredi. & falci. §. si uero non implens. in uerbo, auferri. colla. j. Circa hanc regulam uide Alex. & doct. in d. l. lex Cornelia. Ias. & Doct. in d. Auth. si qua mulier. & in l. in suis. nu. 8. ff. de libe. & posth. & in l. is potest. nu. 17. cum sequen. ff. de acq. hæc. Maria. Soci. Jun. in consi. l. j. num. 4. vol. j. Ruy. in consi. cxlix. nu. 13. vol. iij. Pau. de Cast. in consi. lxxx. nu. 3. vol. j. Catellia. Cottá in Memora. iuris. in uer. legitima. Dec. in cõsi. ccccxxxvij. nu. 13. Pyrrhū Engleber. in tract. de suitare. nu. 8. Rolandin. Bono. in sua Sūma testamentorum: Rub. xvj. nu. 19. Aldobra. in §. præterea. nu.

bu. 53. Instit. quib. mod. ius patriæ potest. solu. Fabian. de Monte
in repe. Auth. nouissima num. 78. C. de inoffi. testamen. Alber. Bru-
num in consi. lxxx. nume. 15. Chassanæ. in consuetud. Burgun. in ti-
tu. (Des successions.) Rub. 7. §. 2. fo. 230. col. 2. numero 2. cum alijs.
Abb. & docto. in c. Raynut. de testa. Marc. Mant. in reper. d. Auth.
nouissima pag. 23. versic. 2. dubitare contingit. Guiel. Benedic. in re-
per. d. c. Raynutius in ver. in eodem testamento. el. 1. nume. 215. Ber-
trand. in consi. clxxxiii. nu. 2. volu. 1. secundæ impressi. & in con-
si. xxv. nume. 4. volum. 2. primæ impressi. Thom. Gramma. in de-
cisi. nu. 61. & 65.

Amplia primo procedere, quod si pater vendat dissipando bona,
non possunt petere filij vt iudex cogat patrem assignare legitimam
relinquent fundum. Ita tenet Bal. notab. in l. non potest in 1. lectu.
de adoptio. & ante eum Specu. in titu. de executione sententiæ. §.
f. de adoptio. num. 11. in fi. Quam opinio. de rigore iuris dicit esse ve-
ram Ias. in l. nam & postea. in §. sed & si quis. num. 4. ff. de iure iur.
& in §. si quis in fraudem nu. 13. Instit. de actio. & in l. lex Corne-
liana. §. ff. de vulga. & pupil. Chassan. vbi in hoc remittit se ad Ias.
in supra dictis locis. in consuetu. Burg. in titu. (Des successions.)
Rub. §. 2. num. 4. fo. 230. col. 2. Eandem opinionem sequitur Syl-
uest. Aldobrandinus in §. præterea. nume. 54. Instit. quibus mod.
ius patriæ potest solui. Contrariam tamen opinionem. imo quod
quandocunque pater dissipat bona tenetur assignare legitimam fi-
lio. tenet Bal. sibi contrarius in l. defuncto num. 2. ff. si quid. in fraudem
patris. & ibi Pau. de Cast. idem Pau. de Cast. in Authen. si qua mu-
lier. nu. 8. C. de sacrosanct. eccle. Alexan. in l. Imperator. vbi dicit
esse menti tenendum. in v. colu. & ibi Claud. de Seyfel. nu. 6. ff. ad
Trebell. Eandem opin. sequitur etiam Hier. Cagn. in repe. l. si. nu.
11. C. de pact. Didacus de Segu. in repe. l. Imperator. nu. 118. ff. ad
Trebell. Fab. de Mon. in reper. Auth. nouissima. nu. 83. C. de inoffi. te-
sta. Ias. vbi dicit procedere de æquitate. in d. l. nam & postea. in §.
sed & si quis. nu. 4. ff. de iur. iur. & eam tanquam æquiorum tenendam
esse testatur idem Ias. in d. l. si constante. nu. 199. ff. solu. matri. & se-
cundum hanc opinio. consuluit Rodericus Xuarez. in alleg. 4.

Amplia secundo. vt legitima viuo patre pro delicto filij non ve-
niat in confiscatione honorum suorum. Ita tenet Guliel. de Cu-
pro. Barro. Alber. & Bald. in l. si qua poena. ff. de his qui sunt sui vel
sui iur. Spec. in titu. de executione senten. nu. 11. Cuius ratio est.
quia viuento patre. filius nullam habet legitimam. Eandem opinio.
tenet Bal. in consi. cclvii. per totum. volu. 3. Franc. Lucas de Parma
in tracta. de fisco & eius priuilegijs. ca. de publica. honorum nu. 2.
Doct. communiter in l. in suis. ff. de liber. & posth. & eam dicit cõ-
muniter teneri Maria. Soci. Iun. in consi. 51. nu. 5. lib. 1. Aldobrã. in
§. præterea num. 55. Instit. quibus mod. ius patriæ potest. solui.
Ruin. in consi. cxlix. nu. 13. vol. 3.

Quæ ampliatio procedit & est vera. nisi esset statutum quod pa-
ter

D. Petri Duen .

ter teneatur soluere est legitima pro delicto filii. vt est tex. per quod hoc ibi Ioan. de Ana, & Ancha. tenet in c. 2. de delict. puero & hanc opin. expresse tenet gl. in Rub. C. de decret. decurio. lib. x. & quod supra dictum statutum valeat, tenet expresse Ias. in d. Auth. nouissima, nu. 8 & 12. C. de inoffi. testa. Bal. in l. j. C. ne filius pro pa. Reus in d. confi. cxlix. nu. 13. volu. 3. Hanc opin. dicit esse communem, & ita in practica obseruari Alex. post alios doct. in d. l. lex Cornel. ca. 2. ff. de vulga. & pupilla. eam etiam dicit communem Aldobrand. in d. §. præterea nu. 56. Chassan. in consuetu. Burgun. in tit. (Des successions.) rub. 7. §. 2. fol. 120. col. 3. nu. 5. in fin. Hanc opin. vbi et notab. examinat, tenet Marc. Mant. in repeti. Auth. nouissima. pag. 25. versi. tertio dubitare contingit. quam opin. etiam supra posui in reg. cccxlv. in 14. limitatio. In quo Ias. in d. Auth. nouissima. dicit, quod Bal. in d. l. si qua poena in 2. lect. ad si. dicit, quod nisi statutum dicat, difficile erit definire quanta debeat esse legitima. Ias. vero referendo alios doct. tenet, quod attendatur tempus condemnationis filii, per tex. in l. eius. qui. in §. j. versi. quæ tunc habuit cum damnaretur ff. de testam. & ideo dicit ibi Ias. quod sunt ponderanda verba statuti an se referant ad delictum vel ad condemnationem. Reperio tamen quod Lancel. Poll. in repet. l. filium quem habentem, nu. 163. hoc mouet & determinat, quod supra dictum statutum per istam regulam quæ vult legitimam tempore mortis considerari, estimandam & solendam tempore mortis non autem in vita, alioquin sequeretur quod delictum filij patri & fratribus nocere possit, quod ibi dicit esse iniquum. Quia si pater procreauerit alios filios, si legitima esset estimanda tempore delicti vel condemnationis, filius postea natis noceret, & sic sequeretur quod plus haberet filius delinquens quàm alius, quod esse maxime iniquum, & contra regulas iuris, vt in l. in omnibus quidem ff. de regu. iur. Quam opin. dicit Lancel. libi verissimum esse, mihi æqua & iuridica videtur, dum tamen pater in vita bona non alienet vel dissipet, nec tempore mortis, alios filios meliorat in fraudem condemnationis filij & supra dicti statuti. Et pro opin. Lancel. Politi videtur tex. in l. xix. & xxiii. & ibi Cifacius, & xxix. in si. ibi, (pero las otras) donationes ibi probatur quod in melioratione quæ fit per patrem filio, attenditur valor patrimonij patris tempore mortis, in legibus Tauri.

¶ Limita pro hanc regulam, non procedere in Iudeo effecto Christiano, nam statim patre viuente legitimam petere potest. Ita concludit Io. de Ana. in c. Iudei. el 2. numero 5. de Iudæ. per tex. in l. cognouimus. & ibi Sali. & docto. C. de hæreti. vbi pater & mater infideles tenentur prestare dotem filij orthodoxæ, & filio Christiano tenentur prestare donationem propter nuptias, & vtrunque alimentare secundum facultatem patrimonij. Facit etiam quod habetur in l. nec mater pro filia. C. de iure dot. vbi glo. dicit quod mater hæretica tenetur dorem dare filie orthodoxæ. ibi Bal. dicit idem esse in matre Iudæa, quia si filia efficitur Christiana, tenetur mater eam dotare

dotare alimentare. & est similis glo. in l. si. in verb. paternam. C. de iure dot. De iure regio tex. in l. 9. titu. 11. parte. 4. & ibi Ioan. de Anania adduxit pro hoc alia quã plura. Quam opi. Anan. sequitur Hiero. Cagno. in repe. l. si. nu. 232. C. de pact. Guliel. Benedic. in repe. c. Rainutius. in verb. in eodem testamento. el. 1. num. 215. & 216. licet contrarium teneat Fei. in d. c. Iudæi. nu. 2. quia ipsimet veli. tenet opi. Ioan. de Ana. in c. in presentia. nu. 56. de probatio. & ibi Parisi. nu. 166. in fi.

Limita secundo, nisi pater velit aliquid filio pro legitima largiri. Arguunt. text. in l. cum quo. in §. finali. ff. ad l. falcid. nam cum hoc sit inductum favore patris, poterit pater hoc renuntiare, vt in l. opul. C. de pact. & in l. si iudex. ff. de minori. & in hoc casu quando filius dictam legitimam assignatam dissipauerit, non tenetur pater rursus legitimam assignare. ita tenet Bartol. & ibi Paul. de Ca. & docto. & in l. si cum do. e. in §. si post. ff. solut. mar. idem Pau. de Ca. in consi. lxxx. nu. 3. volu. 1.

3 Terio limita, non procedere in dote nam quodocunque filia esset coniugio matura, pater officio iudicis compellitur filie legitimam sine dote in constituere. Ita probat tex. in l. Pomponius. ff. fami. herci. & in l. qui liberus. ff. de ritu nup. in l. si. C. de dot. promiss. quibus concordat l. 8. ti. xii. par. 4.

4 Quarto fallit, in alimentis nam pater in vita tenetur filium alimentare. Ita probat tex. in l. cū oportet. in §. cum autem. C. de bonis que liberis. facit etiam tex. in l. si quis a liberis. in princip. & in l. nō quemadmodum ff. de liber. agnoscend. ita tenet Taf. in l. in suis. nu. 13. ff. de liberis & posthum. De iure regio est tex. in l. 3. ti. 4. li. 3. fo. n. & in l. 1. & 2. ti. 19. par. 4.

5 Quinto fallit, etiam si nullum esset statutum quod pater teneatur pro delicto filij, vbi supra dixi in secunda ampliacione, tamen si filius propter delictum detineatur in carceribus, cogi potest officio iudicis pater vt assignet legitimam pro filio de redimendo: nã si pro dote danda, & alimentis potest cogi vt supra dixi a fortiori potest cogi pro vita filij conseruanda & libertate: carcer enim perpetuus & seruitus, morti æquiparantur. l. intercidit ff. de conditio. & demonstratio. l. seruitutem ff. de regul. iur. in Authen. si cap. p. in. C. de episcop. et cleric. Ita expresse tenet Guliel. Benedic. vbi dicit hunc casum se audiuisset a Cancellario Franciæ, in repetit. cap. Rainutius, in verbo in eodem testamento. el. 1. nume. 215. quem sequitur Eguinarius Ferdinandus in repetit. l. in quartam, nume. 136. ff. ad l. falcid. Quæ opinio si vera esset, sequeretur supra dictum statutum de nihilo seruire.

6 Sexto limita, quodocunque pater ingreditur monasterium, quia tunc iure patre adhuc naturaliter debetur legitima filiis. Ita probat tex. in c. cum simus, de regula. per quem ita tenet gloss. & ibi in c. transmissæ. in verb. mora, qui filij sint legit. Abb. Bandem opi. probat. tex. in Auth. si qua mulier. C. de sacrosan. eccle. & ibi Bal.

D. Petri Duen.

idem Abbas in c. in presentia. de probat. nu. 59. & in c. Raynirus de testam. Aret. in l. j. num. 6. ff. de testa. & in l. ex ea parte. in §. in fulam. colum. 2. ff. de verb. obligat. Marc. Man. in repet. Auth. nouissima. pag. 29. ver. quarto dubitare. Catellia. Contra in Memorian. de Monte in repe. d. Auth. nouissima nu. 80. Soc. Iun. in conli. nu. 7. volu. 1. Pyrrhus Englebern in tracta. de fuitate. nu. 8. Rodinus Bononien. in tract. vltimarum voluntatum. rub. xv. nu. 19. hanc dicit communem opi. Iaf. in Auth. si qua mulier nu. 50. C. de sacro sanct. eccle. in d. Auth. nouissima. nu. 8. C. de inoff. testa. Felu. in d. cap. in presentia. nu. 55. Circa quam limitationem, vbi eam tenet & allegat alios doct. tenentes contrariam partem, vide D. Coarrauias in c. 2. num. 7. de testamen. vltra quos vide. Pari. in repet. c. in presentia. nu. 165. de probatio. vbi contrariam partem tenet, & ibi latissime hoc examinat.

REGVLA / CCCLVII.

FILIVS contra patrem in integrum restitui non potest. Hanc regulam probat tex. in l. cum apud veteres. C. qui & aduersus quos. & ibi doct. precipue Iaco. de Sanct. Georg. & in d. l. sed si hoc lege. in §. pen. ff. de in ius voca. & in l. j. & in l. pareres & in l. licet ff. de obsequiis a libe. & liber. paren. & patro. praestan. Et circa hanc regulam vltra doctores, in locis supra dictis vide Ioan. Mauritia tract. de restitui. in integ. c. 224.

- 1 Limita primo procedere, quando peteretur restitutio ratione patris, secus si ex alia causa, puta legitimae absentiae, quia tunc bene restitueretur cum non reperitur iure denegatum. Vt in l. nec non in §. quoties ff. ex quib. cau. maio. et ita expresse tenet Bar. Bal. & Iaco. nu. 1. & ceteri doct. in d. l. cum apud veteres.
- 2 Secundo limita procedere, ubi filius peteret restitutionem officio iudicis nobilis, secus si via actionis, quia est efficacior, & tunc conceditur ei restitutio contra patrem. Ita probat tex. in l. si superstitus. C. de dolo. & ita tenent doc. in d. l. cum apud veteres. & ibi Iacoma. 1. Petr. Rebus. in gl. ad constitu. regias Galliae. in 2. par. tra. de restitui. arti. 2. glo. 6. nu. 2.
- 3 Tertio limita procedere, vbi peteret minor restitui contra patrem, & contra factum patris simul quo casu denegatur ei restitutio, secus si tantummodo peteret restitutionem aduersus patrem, & non contra factum patris, quia tunc ei non denegatur. Vt in l. si aduer. rem indi. ita tenet Iacob. in d. l. cum apud veteres. num. 1. scilicet si petit restitui aduersus sententiam in fauorem patris factam, quia tunc non impugnat factum patris, sed iudicis, licet aduersus patrem,

4 Quarto